

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/87/2024
Identifikačné číslo spisu:	4221201495
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4221201495.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne O. I. G., narodenej X. P. XXXX, G. - A. R., W. X. XXX, Č. F., zastúpenej advokátkou JUDr. Helenou Buzgóovou, Dunajská Streda, Alžbetínske námestie 2, proti žalovanej Obci Tôň, Tôň, Bratislavská 132/8, IČO: 00 306 690, zastúpenej JUDr. Samuelom Lojkovičom, Veľký Meder, Tichá 3200/61, o zaplatenie 5.590 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 13C/11/2021, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 16. augusta 2023 sp. zn. 25Co/28/2023 - 223, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 13C/11/2021 - 153 zo dňa 29. novembra 2022 prvým výrokom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 5.590 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Druhým výrokom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 100% náhradu trov celého konania do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške náhrady trov konania, o ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobou mu doručenou dňa 20. apríla 2021 si žalobkyňa uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 19. apríla 2019 do 19. apríla 2021 vo výške 5.590 eur a náhradu trov konania. Uplatnený nárok odôvodnila tým, že žalovaná bez právneho dôvodu užíva nehnuteľnosti špecifikované v žalobe, ktoré sú vo vlastníctve žalobkyne. Znalec určil všeobecnú hodnotu nehnuteľností sumou 55.900 eur. Z dôvodu, že žalobkyňa nemôže realizovať vlastnícke právo na uvedených nehnuteľnostiach, prináleží jej za užívanie náhrada, keďže žalovaná užíva nehnuteľnosti žalobkyne bez právneho dôvodu.

1.2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním považoval za preukázané, že na parcelách vo výlučnom vlastníctve žalobkyne je vybudované žalovanou udržiavané futbalové ihrisko s futbalovými brámkami a tribúnou. Futbalové ihrisko je síce ohradené (len) farebným kovovým zábradlím, avšak samotné futbalové ihrisko je súčasťou žalovanou oploteného areálu so vstupnou bránou, ako vyplýva z

fotodokumentácie vyhotovenej znalcom 4. septembra 2019, ako súčasť znaleckého posudku č. 94/2019. Žalovaná uvedený oplotený areál, vo vnútri ktorého sa nachádza aj futbalové ihrisko, využíva vo verejnom záujme (oslavy Dňa detí, koncerty), bez trvalého umožnenia prístupu žalobkyne k jej vlastníctvu, za účelom výkonu vlastníckych práv žalobkyňou podľa § 123 Občianskeho zákonníka. Žalovaná mala aj v období od 19. apríla 2019 do 19. apríla 2021 faktickú moc nad nehnuteľnosťami vo výlučnom vlastníctve žalobkyne, a teda v uvedenom období bola detentorom predmetných nehnuteľností, keď žalobkyňa oplotením areálu vylúčila z práva s jej nehnuteľnosťami nakladať v zmysle § 123 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že je bez významu ako intenzívne detentor skutočne užíva cudziu vec, ktorú má vo svojej faktickej moci a má na nehnuteľnostiach žalobkyne vybudovanú stavbu tribúny ako aj postavené futbalové bránky napriek tomu, že v žalovanej oplotenom areáli sa podľa prednesu starostu žalovanej na pojednávaní dňa 29. novembra 2022 nachádzajú popri nehnuteľnostiach žalobkyne aj nehnuteľnosti vlastnícky patriace žalovanej. Žalovaná týmto nehmotným plnením žalobkyne, bez právneho dôvodu, aj v období od 19. apríla 2019 do 19. apríla 2021 získala na úkor žalobkyne majetkový prospech, najmä keď žalovaná v súvislosti s užívaním nehnuteľností vo výlučnom vlastníctve žalobkyne nemala uzavretú nájomnú zmluvu a nedošlo k zmenšeniu majetku žalovanej. Preto súd prvej inštancie považoval bez významu aj tvrdenie žalovanej, že na nehnuteľnostiach žalobkyne nepodniká, keď majetkový prospech žalovanej nadobudnutý bez právneho dôvodu nezávisí od podnikania žalovanej. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že prekvapujúco vyznievajú aj slová starostu žalovanej, ktorý ako jej štatutár má záujem na zachovaní futbalového ihriska pre obec, aj keď toto sa nachádza na cudzom pozemku a žalovaná nemá (vážny) záujem o kúpu nehnuteľností s futbalovým ihriskom, keď z korešpondencie strán sporu vyplýva, že žalovaná núka žalobkyňu na zámenu nehnuteľností nižšej hodnoty ako sú predmetné nehnuteľnosti žalobkyne. Uviedol, že nepochybne žalovanej stav dlhodobej bezodplatnej držby pozemkov žalobkyne vyhovuje (hoc aj na „uskladnenie“ stavby tribúny či futbalových bránok - analógia s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/52/2005).

1.3. Pri rozhodovaní o výške bezdôvodného obohatenia vzniknutého držbou predmetných nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyne vychádzal súd prvej inštancie z ceny ročného nájmu určeného žalobkyňou vo výške 2.795 eur ako 5% zo sumy všeobecnej hodnoty nehnuteľností v úhrnnej výške 55.900 eur určenej znalcom v roku 2019. Súd prvej inštancie uviedol, že je všeobecne známe, že v roku 2022 inflácia vzrástla minimálne o 14%. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že znalcom určená všeobecná hodnota nehnuteľností v novembri 2019 zodpovedá cene inzerovaných nehnuteľností uvedených v inzerátoch realitných portálov tvoriacich súčasť znaleckého posudku, a to či už v samotnej obci Tôň alebo v obciach z jej okolia (Veľké Kosihy, Brestovec, Okoličná na Ostrove). Suma ročného nájmu vo výške 2.795 eur predstavujúca 5% z všeobecnej hodnoty predmetných nehnuteľností (55.900 eur) o výmere 9171m² sa javila byť súdu prvej inštancie primeranou odhadom, v zmysle § 264 ods. 1 CSP, aj vzhľadom na znalcom konštatovanú minimálnu ponuku na predaj pozemkov v obci Tôň. Na základe všetkých uvedených dôvodov a ich súvislostí súd prvej inštancie zaviazal žalovanú na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného v období od 19. apríla 2019 do 19. apríla 2021, teda za dva roky, vo výške 5.590 eur (2 x 2.795 eur). O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 262 ods. 1 CSP a § 396 ods. 3 CSP podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že v konaní procesne úspešnej žalobkyňu priznal 100% náhradu trov konania.

2. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 16. augusta 2023 sp. zn. 25Co/28/2023 - 223 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalobkyňu priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením. Odvolací súd mal za to, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a v súlade s § 387 ods. 2 CSP sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu stotožnil. Odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Uviedol, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne

záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalovaná sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvého stupňa nestotožňuje, neznamená, že jeho zdôvodnenie nezodpovedá požiadavkám, ktoré na túto časť rozhodnutia kladie vyššie citované zákonné ustanovenie. Súd prvej inštalácie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe žalobkyne vyhovel.

2.1. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštalácie odvolací súd konštatoval, že žalobkyňa je preukázateľne vlastníčkou predmetných nehnuteľností. Podľa žalobkyňou predloženého znaleckého posudku, sa na predmetných nehnuteľnostiach nachádza futbalové ihrisko a tieto parcely využíva Obec Tôň, ktorá je žalovanou v predmetnej veci. Vzhľadom na žalobkyňou predložené dôkazy je nepochybné, že na uvedených nehnuteľnostiach sa nachádza futbalové ihrisko. Výplýva to nepochybne tak z vyjadrení žalobkyne, ako aj z ňou predloženého znaleckého posudku. Naopak žalovaná, v priebehu celého konania žiadny dôkaz na vyvrátenie tejto nespornej skutočnosti nepredložila. Odvolací súd uviedol, že je preto nesporné, že za danej situácie, ak žalovaná predmetné nehnuteľnosti užíva, napriek tomu, že jej vlastnícky nepatria a za užívanie neplatí žiadny poplatok vlastníčkovi, vzniká na jej strane bezdôvodné obohatenie. Súd prvej inštalácie preto správne vyhodnotil daný skutkový stav, vec správne právne posúdil, keď žalobe žalobkyne vyhovel v plnom rozsahu. Odvolací súd sa s týmto záverom stotožnil.

2.2. K výške bezdôvodného obohatenia odvolací súd poukázal na rozsudok súdu prvej inštalácie, v ktorom sa tento podrobne k výške vyjadril a túto odôvodnil. Žalobkyňa sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia za obdobie od 19. apríla 2019 do 19. apríla 2021, za ktoré požadovala sumu 5.590 eur titulom bezdôvodného obohatenia. Napriek tomu, že žalovaná rozporovala závery znaleckého posudku predloženého žalobkyňou, nepredložila vlastný znalecký posudok, ani nenavrhol vykonať kontrolný znalecký posudok, resp. nepredložila iný návrh v konaní. Odvolací súd dodal, že iba strohý nesúhlas s výškou bezdôvodného obohatenia, určenú znaleckým posudkom, zo strany žalovanej, nie je postačujúci. Svoje tvrdenia, na rozdiel od žalobkyne, nepreukázala ani nedoložila žiadnymi dôkazmi a doposiaľ, napriek mnohým návrhom na vyriešenie sporu mimosúdnu dohodou zo strany žalobkyne, nepristúpila na žiadny z návrhov predložených žalobkyňou. Uviedol, že v prípade, ak by mala vážny záujem na vysporiadaní dotknutých pozemkov, tak za tak dlhé časové obdobie (šesť rokov) by pristúpila k dohode. V súvislosti s tvrdeniami o absencii možnosti napojenia na inžinierske siete a miestnu komunikáciu, odvolací súd poukázal na závery znaleckého posudku, ktorý tieto tvrdenia vyvracia. Súd prvej inštalácie tak podľa názoru odvolacieho súdu správne konštatoval, že žalovaná užíva predmetné nehnuteľnosti a to bez akéhokoľvek právneho titulu, napr. nájomnej zmluvy. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd prvej inštalácie správne vychádzal z predloženého znaleckého posudku i pri určenej všeobecnej hodnote nehnuteľností, z ktorej vychádzal súhlasiac so žalobkyňou navrhovaným výpočtom požadovaného bezdôvodného obohatenia, uplatňujúc odhad, zohľadňujúc vznik majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch. Dospel tak k správne právne záveru, keď žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 5.590 eur predstavujúcu bezdôvodné obohatenie.

2.3. Odvolací súd v odôvodnení ďalej uviedol, že námietky žalovanej v podanom odvolaní sa v kontexte vyššie uvedených dôkazov, skutočností a okolností, javia byť ako účelové a neopodstatnené. Podstatnou skutočnosťou je fakt, že na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne sa nachádza futbalové ihrisko, ktoré je oplotené a ktoré žalovaná využíva na rôzne účely. Tým získa bezdôvodné obohatenie, ktoré musí vydať v podobe finančnej čiastky, určenej znaleckým posudkom.

2.4. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 100% z dôvodu, že žalobkyňa bola v odvolacom konaní úspešná. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštalácie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že dovolanie podala z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 CSP.

3.1. Žalovaná v podanom dovolaní najprv rozporovala dokazovaním zistený skutkový stav, keď uviedla, že je nepravdivé konštatovanie, že je preukázané, že na parcelách vo vlastníctve žalobkyne je vybudované žalovanou udržiavané futbalové ihrisko s futbalovými brámkami a tribúnou. Obec na pozemkoch vo vlastníctve žalobkyne neorganizovala žiadne akcie, organizuje ich na vlastnom pozemku a

v týchto prípadoch sú akcie viditeľne oddelené od pozemkov vo vlastníctve žalobkyne. Ďalej uviedla, že nie je v postavení detentora, pozemky neuzamkla, neurobila ich prístupné len pre seba a svoje potreby a pozemky vo vlastníctve žalobkyne nie sú oplotené. Poukázala na znalecký posudok, kde je uvedená východisková cena v obci Tôň 3,32 eura/m². Túto cenu od začiatku uznávala a bola ochotná o nej rokovať.

3.2. Žalovaná namietala, že súd prvej inštancie nevykonával dostatočné dokazovanie. Nevykonala sa obhliadka miesta, ktorá by preukázala skutočnú polohu pozemkov žalobkyne a faktický stav areálu. Taktiež namietala, že nebola zohľadnená jej argumentácia, že na pozemkoch žalobkyne nevykonáva žiadnu činnosť, nemá pozemky vo faktickej držbe a nemá žiadny príjem z pozemkov vo vlastníctve žalobkyne. Takisto podľa názoru žalovanej nebola zohľadnená skutočnosť, že žalovaná po celú dobu od nadobudnutia pozemkov žalobkyňou nebránila žalobkyni v predaji pozemkov tretej osobe a nebránila v žiadnom úkone spojenom s nakladaním s pozemkami.

3.3. Ďalej žalovaná v dovolaní namietala, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil skutkový stav, nakoľko nebolo preukázané žiadne obohatenie, ani neoprávnené užívanie cudzej veci. Podľa názoru žalovanej nie sú naplnené predpoklady uvedené v § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko chýba akýkoľvek dôkaz o majetkovom prospechu žalovanej.

3.4. Napokon žalovaná navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa sa k dovolaniu nevyjadrila, pričom jej právnej zástupkyňi bolo dovolanie spolu s výzvou na vyjadrenie doručené dňa 20. decembra 2023.

5. Najvyšší súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník, v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Ak teda zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

9. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k

vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

11. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

12. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, pričom namietala nedostatočné vysporiadanie sa s jej argumentáciou a deficit v dokazovaní.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

14. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

15. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatneným nárokom a obranou proti takému uplatneniu. Pritom všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces. (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 204/04).

16. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil vec prejednávajúci senát aj v danom prípade k posúdeniu

opodstatnenosti argumentácie dovolateľky.

17. Vo vzťahu k dovolateľkinej námietke týkajúcej sa nevysporiadania sa s argumentáciou dovolateľky, keď dovolateľka argumentovala, že na pozemkoch žalobkyne nevykonáva žiadnu činnosť, nemá pozemky vo faktickej držbe a nemá žiadny príjem z pozemkov žalobkyne dovolací súd uvádza, že táto je zjavne neopodstatnená, keď sa odvolací súd predmetnou argumentáciou zaoberal a zohľadnil ju v bodoch 10. - 11. napadnutého rozsudku. Odvolací súd, stotožniac sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie, jeho odôvodnením, v bode 10. napadnutého rozsudku skonštatoval, že žalobkyňa je preukázateľne vlastníčkou predmetných nehnuteľností. Podľa žalobkyňou predloženého znaleckého posudku, sa na predmetných nehnuteľnostiach nachádza futbalové ihrisko a tieto parcely využíva Obec Tôň, ktorá je žalovanou v predmetnej veci. Vzhľadom na žalobkyňou predložené dôkazy je nepochybné, že na uvedených nehnuteľnostiach sa nachádza futbalové ihrisko. Výplýva to nepochybne tak z vyjadrení žalobkyne, ako aj z ňou predloženého znaleckého posudku. Naopak žalovaná, v priebehu celého konania žiadny dôkaz na vyvrátenie tejto nespornej skutočnosti nepredložila. Je preto nesporné, že za danej situácie, ak žalovaná predmetné nehnuteľnosti užíva, napriek tomu, že jej vlastnícky nepatria a za užívanie neplatí žiadny poplatok vlastníčkovi, vzniká na jej strane bezdôvodné obohatenie. Súd prvej inštancie preto správne vyhodnotil daný skutkový stav, vec správne právne posúdil, keď žalobe žalobkyne vyhovel v plnom rozsahu. Odvolací súd okrem iného v bode 11.2. uviedol, že súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalovaná užíva predmetné nehnuteľnosti a to bez akéhokoľvek právneho titulu, napr. nájomnej zmluvy. V bode 11.3. napadnutého rozhodnutia odvolací súd uzavrel, že podstatnou skutočnosťou je fakt, že na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne sa nachádza futbalové ihrisko, ktoré je oplotené a ktoré žalovaná využíva na rôzne účely. Tým získa bezdôvodné obohatenie, ktoré musí vydať v podobe finančnej čiastky, určenej znaleckým posudkom.

18. Dovolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Neostáva preto nič iné, než konštatovať, že v prejednávanej veci boli z tohto pohľadu súdmi nižších inštancií splnené ústavnoprávne nároky kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

19. Dovolateľka v dovolaní taktiež namietala, že súd prvej inštancie nevykonával dostatočné dokazovanie, keď sa nevykonala ohliadka miesta, ktorá by preukázala skutočnú polohu pozemkov žalobkyne a faktický stav areálu. V prvom rade dovolací súd uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP. Dovoláním sa preto vo všeobecnosti nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

19.1. Dovolací súd na margo námietky nevykonania dostatočného dokazovania taktiež dodáva, že porovnávajúc odvoláciu a dovoláciu argumentáciu žalovanej konštatuje, že dovolateľkou namietané nedostatočné vykonanie dokazovania dovolateľka predostrela až v dovolaní, čím odvolaciemu súdu znemožnila sa k tejto námietke relevantne postaviť. Aj v danom prípade platí, že dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnil v základnom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohol, a tak poskytnúť príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť.

19.2. Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že

dovolať musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych opravných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, teda vecne (argumentačne), čo znamená, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietať už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom v jeho neprospech (R 73/2019).

19.3. Dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne); hodnotové obmedzenie prípustnosti opravného prostriedku nepredstavuje odmietnutie spravodlivosti (sp. zn. 4Cdo/40/2019).

19.4. V sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán, pričom povinnosť strany tvrdiť je jednou zo základných povinností v sporovom konaní, má kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (článok 8 Základných princípov CSP). Vo všeobecnosti platí, že dôkazná povinnosť a s ňou súvisiace dôkazné bremeno má v spore každý, kto v spore niečo tvrdí. Nový procesný kódex s účinnosťou od 1. júla 2016 zaviedol do procesného práva nový inštitút prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktoré ako úkony procesných strán podliehajú koncentrácii konania.

19.5. Ak teda dovolateľ uplatnené námietky v dovolaní neuplatnil v odvolacom konaní, nemôže ich posudzovať dovolací súd pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario). V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017).

20. Dovolací súd tiež opakovane zdôrazňuje, že dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je nesúhlas s právnym posúdením veci (R 54/2012, R 24/2017) a ani polemika s nesprávnym právnym posúdením veci. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na konštatovanie Ústavného súdu SR podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania - zmätočnosť znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (IV. ÚS 196/2014, IV. ÚS 279/2018).

21. Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z (rozhodných) namietaných skutočností v dovolaní, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, z akých dôvodov odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia dovolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím dovolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia dovolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

22. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľka vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 dôvodiac, že nie sú naplnené predpoklady uvedené v § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko chýba akýkoľvek dôkaz o majetkovom prospechu žalovanej.

23. V zmysle § 422 ods. 1 písm. a) a b) CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy a v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

24. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci, tzv. majetkovým cenzusom (*ratione valoris*). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie veci možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy.

25. Podľa § 9b ods. 1 písm. a) zákona č. 663/2007 Z.z. o minimálnej mzde (účinného v čase doručenia žaloby v prejednávanej veci súdu prvej inštancie 20. apríla 2021) na rok 2021 sa ustanovuje suma mesačnej minimálnej mzdy na 623 eur.

26. V danom prípade uskutočneniu meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia podľa § 421 ods. 1 CSP bránilo ustanovenie § 422 ods. 1 písm. a) CSP. V prejednávanej veci bol dovolaním žalovanej napadnutý potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej o peňažnom plnení vo výške 5.590 eur, pričom desaťnásobok minimálnej mzdy ku dňu podania žaloby na súde prvej inštancie (t. j. 20. apríla 2021) je 6.230 eur. Z uvedeného vyplýva, že výška predmetu dovolacieho konania neprevyšuje zákonom stanovenú hranicu majetkového cenzu obmedzujúceho prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP pri peňažnom plnení (*ratione valoris*), preto je prípustnosť dovolania žalovanej v zmysle § 422 ods. 1 písm. a) CSP vylúčená.

27. Na základe vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie odmietol postupom podľa § 447 písm. c) ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

28. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 451 ods. 3 CSP, podľa ktorého rozhodnutie o trovách dovolacieho konania nemusí byť v takomto prípade odôvodnené.

29. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.